

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA



KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA MIUNDOMBINU

TAARIFA YA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA MIUNDOMBINU
KUHUSU UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA WIZARA YA HABARI,
MAWASILIANO NA TEKNOLOJIA YA HABARI KWA MWAKA WA
FEDHA 2022/2023 PAMOJA NA MAONI YA KAMATI KUHUSU
MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA WIZARA HIYO KWA
MWAKA WA FEDHA 2023/2024

[Imetolewa kwa mujibu wa Kanuni 118 (9) ya Kanuni za Kudumu
za Bunge, Toleo la Februari, 2023]

MEI, 2023

YALIYOMO

SEHEMU YA KWANZA.....	1
1.0 UTANGULIZI	1
1.1 Maelezo ya Awali	1
1.2 Namna Kamati Ilivyotekeleza Majukumu Yake	2
SEHEMU YA PILI.....	4
2.0 UCHAMBUZI NA TATHMINI YA UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA WIZARA KWA BAJETI YA MWAKA WA FEDHA 2022/2023 PAMOJA UCHAMBUZI WA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024	4
2.1 Msingi wa Uchambuzi	4
2.2 Mawanda ya Uchambuzi.....	4
2.3 Utekelezaji wa Majukumu ya Wizara kwa Bajeti ya Mwaka wa Fedha 2022/2023.....	6
2.3.1 Malengo ya Utekelezaji	6
2.3.2 Hali ya Upatikanaji wa Fedha	7
2.3.3 Tathmini ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo	8
2.3.4 Makusanyo ya Maduhuli	15
2.3.5 Utekelezaji wa Maoni na Ushauri wa Kamati	17
2.3.6 Utekelezaji wa Majukumu ya Wizara na Taasisi zake kwa Mwaka 2022/2023	19
2.4 Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024.....	21
2.4.1 Muundo wa Bajeti	21
2.4.2 Malengo ya Makusanyo ya Maduhuli.....	23
2.4.3 Matumizi ya Kawaida.....	24
2.4.4 Mpango wa Maendeleo.....	25
SEHEMU YA TATU.....	26
3.0 MAONI NA USHAURI	26
3.1 Maoni na Ushauri wa Jumla	26
3.2 Maoni na Ushauri Mahususi.....	27
SEHEMU YA NNE.....	31
4.0 HITIMISHO	31
4.1 Maelezo ya Hitimisho	31
4.2 Shukrani	31
4.3 Msimamo wa Kamati Kuhusu Hoja	34

**TAARIFA YA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA MIUNDOMBINU
KUHUSU UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA WIZARA YA HABARI,
MAWASILIANO NA TEKNOLOJIA YA HABARI KWA MWAKA WA
FEDHA 2022/2023 PAMOJA NA MAONI YA KAMATI KUHUSU
MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA WIZARA HIYO KWA
MWAKA WA FEDHA 2023/2024**

SEHEMU YA KWANZA

1.0 UTANGULIZI

1.1 Maelezo ya Awali

Mheshimiwa Spika, kwa mujibu wa Kanuni ya 118 (9) ya Kanuni za Bunge, Toleo la Februari, 2023, naomba kuwasilisha Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu Kuhusu Utekelezaji wa Majukumu ya Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari kwa Mwaka wa Fedha 2022/2023 pamoja na Maoni ya Kamati Kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024.

Mheshimiwa Spika, Taarifa hii imegawanyika katika sehemu kuu nne (4): -

- a) Sehemu ya Kwanza ni Utangulizi ambayo inajumuisha maelezo ya jumla, muundo wa taarifa, pamoja na ufanuzi wa namna Kamati ilivyotekeleza majukumu yake.
- b) Sehemu ya Pili ni Uchambuzi na Tathmini ya Utekelezaji wa Majukumu ya Bajeti ya Wizara kwa Mwaka wa

Fedha 2022/2023; pamoja na Uchambuzi wa Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Bajeti ya Wizara kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024;

- c) Sehemu ya Tatu ni Maoni na Ushauri wa Kamati; na
- d) Sehemu ya Nne ni Hitimisho

1.2 Namna Kamati Ilivyotekeleza Majukumu Yake

Mheshimiwa Spika, Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu, hutekeleza majukumu yake kwa kuzingatia masharti mbalimballi yaliyoainishwa katika Katiba, Sheria mbalimbali pamoja na Kanuni za Kudumu za Bunge.

Mheshimiwa Spika, katika kufanya kazi utekelezaji wa Bajeti ya Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari kwa Mwaka wa Fedha 2022/2023 pamoja na Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024, Kamati ilifanya mambo yafuatayo: -

- a) Kupokea na kufanya uchambuzi wa Randama ya Wizara (Kanuni ya 115 (1))
- b) Kupokea taarifa na kukagua utekelezaji wa miradi ya maendeleo iliyotengewa fedha katika Mwaka wa Fedha 2022/2023 (Kanuni ya 117 (1))
- c) Kujadili Taarifa ya Utekelezaji wa Bajeti ya Wizara pamoja Taasisi zake kwa Mwaka wa Fedha 2022/2023.

d) Kuchambua Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara pamoja na Taasisi zake kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024

SEHEMU YA PILI

2.0 UCHAMBUZI NA TATHMINI YA UTEKELEZAJI WA MAJUKUMU YA WIZARA KWA BAJETI YA MWAKA WA FEDHA 2022/2023 PAMOJA UCHAMBUZI WA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2023/2024

2.1 Msingi wa Uchambuzi

Mheshimiwa Spika, Ibara ya 63 (3) (b) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya Mwaka 1977 inalipa Bunge madaraka ya kujadili utekelezaji wa kila Wizara wakati wa Mkutano wa Bunge wa kila mwaka wa bajeti. Kwa muktadha huo, Kanuni ya 118 (4) ya Kanuni za Kudumu za Bunge imeweka masharti kwa Kamati za Kisekta kufanya uchambuzi wa taarifa za utekelezaji na makadirio ya mapato na matumizi ya wizara kabla ya kujadiliwa Bungeni.¹

2.2 Mawanda ya Uchambuzi

Mheshimiwa Spika, kwa kuzingatia msingi wa uchambuzi, Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu ilichambua taarifa za utekelezaji za **Fungu 68** - Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari kwa Mwaka wa Fedha 2022/2023 na kufanya ulinganisho na Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara hiyo pamoja na taasisi zilizo chini yake kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024 kwa mujibu wa Kanuni ya 117 (2). Katika ulinganisho huo, Kamati

¹ Kanuni za Kudumu za Bunge, Toleo la Februari 2023

ilitathmini mwenendo wa makusanyo ya maduhuli, na upatikanaji wa fedha za matumizi ya kawaida na za maendeleo kwa Mwaka wa 2022/2023.

Mheshimiwa Spika, katika kutathimini utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo, kwa mujibu wa Kanuni ya 117 (1), Kamati ilifanya ziara ya ukaguzi ili kujionea utekelezaji wa miradi iliyo chini ya Wizara iliyotengewa fedha katika Mwaka wa Fedha 2022/2023. Katika hatua hii, Kamati ilifanya tathimini kuhusu hali ya upatikanaji wa fedha, ufanisi wa utekelezaji wa miradi husika pamoja na tija ambayo inapatikana katika miradi hiyo.

Mheshimiwa Spika, katika uchambuzi uliofanyika kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024, Kamati imezingatia masuala muhimu yanayogusa sekta za Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari. Masuala hayo ni pamoja na umuhimu wa Wizara kuhakikisha inachangia utekelezaji bora wa Ibara ya 18 ya Katiba ambayo pamoja na masuala mengine, inaweka haki kwa kila mtu kutafuta, kupokea na kutoa habari; kufanya mawasiliano na haki ya kutoingiliwa katika mawasiliano yake na haki ya kupewa taarifa wakati wote kuhusu matukio mbalimbali muhimu kwa maisha na shughuli za wananchi na pia kuhusu masuala muhimu ya kijamii.²

² Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya Mwaka 1977

Mheshimiwa Spika, uchambuzi wa Kamati kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari umehusisha taasisi zilizo chini ya Wizara ambazo ni: -

- a) Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)
- b) Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC)
- c) Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL)
- d) Shirika la Posta Tanzania (TPC)
- e) Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN)
- f) Mfuko wa Mawasiliano kwa Wote (UCSAF)
- g) Tume ya Taifa ya TEHAMA (ICTC)
- h) Baraza la Ushauri la Watumiaji wa Huduma za Mawasiliano (TCRA-CCC)

2.3 Utekelezaji wa Majukumu ya Wizara kwa Bajeti ya Mwaka wa Fedha 2022/2023

2.3.1 Malengo ya Utekelezaji

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/2023, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari ilijiwekea malengo ya utekelezaji wa bajeti. Malengo hayo yalijikita katika vipaumbele vifuatavyo: -

- a) Kuandaa, kusimamia na kuratibu utekelezaji wa Sera zinazohusu Habari, Mawasiliano na Teknolojia

- ya Habari, TEHAMA, Posta na Mawasiliano ya Simu;
- b) Kuratibu na kusimamia vyombo vya Habari nchini;
 - c) Kufanya tafiti, maendeleo na ubunifu kwenye TEHAMA;
 - d) Ulinzi na usalama wa mtandao;
 - e) Kusimamia ujenzi na uendeshaji wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano; na
 - f) Kuanzisha na kusimamia Postikodi.

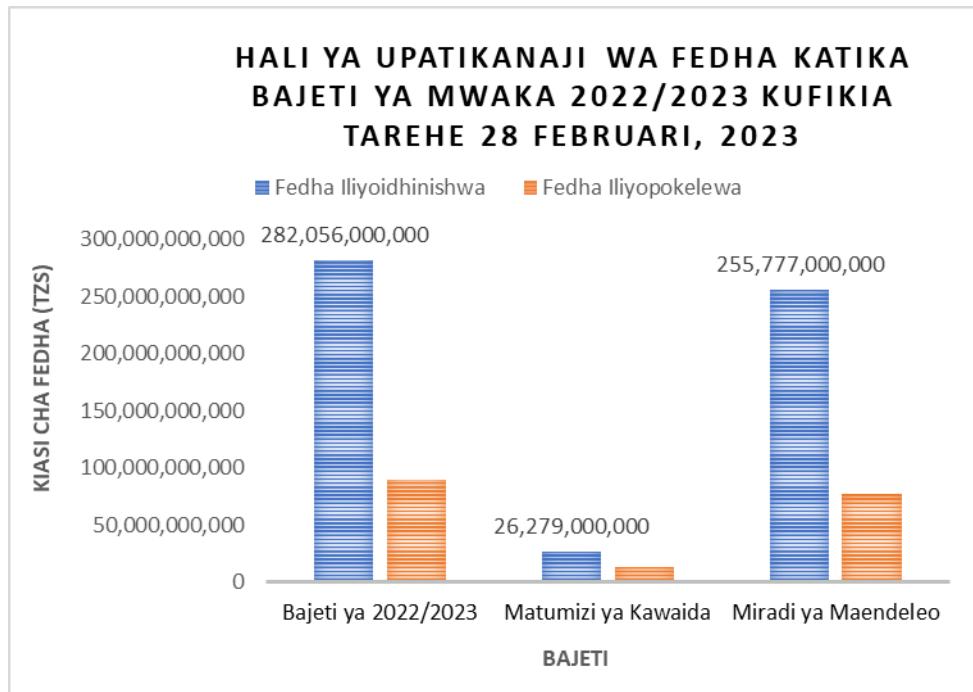
2.3.2 Hali ya Upatikanaji wa Fedha

Mheshimiwa Spika, ili kutekeleza malengo waliyojiwekea, katika Mwaka wa Fedha 2022/2023, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari iliidhinishiwa jumla ya **Sh. 282,056,786,000**. Kati ya fedha hizo, **Sh. 26,279,346,000** zilikuwa ni kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida na **Sh. 255,777,440,000** kwa Miradi ya Maendeleo.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia tarehe 28 Februari, 2023 Wizara ilikuwa imepokea jumla ya **Sh. 89,866,607,135.75** sawa na **asilimia 31.86** ya bajeti iliyodhinishiwa kwa Mwaka wa Feha 2022/2023. Kati ya fedha ziliopokelewa, **Sh. 12,785,953,117** ni fedha za Matumizi ya Kawaida (sawa na **asilimia 48.65** ya bajeti iliyoidhinishwa) na **Sh. 77,080,654,018.75**

zilipokelewa kwa ajili ya Miradi ya Maendeleo (sawa na **asilimia 30.15** ya bajeti iliyoidhinishwa).

Kielelezo Na. 1



Mheshimiwa Spika, kwa wastani, hali ya upatikanaji wa fedha kwa Wizara uko chini ya matarajio kwani hadi kufikia Februari, 2023, fedha iliyopokelewa ilikuwa ni wastani wa chini ya **asilimia 32**. Kamati inaendelea kuisisitiza Serikali kuhakikisha kwamba, fedha zote zilizoidhinishwa na Bunge kutolewa kwa wakati kabla ya Mwaka wa Fedha 2022/2023 kuisha.

2.3.3 Tathmini ya Utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/2023 Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari iliiidhinishiwa jumla ya **Sh. 255,777,440,000** kwa ajili ya utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo. Kati ya Fedha hizo, **Sh. 215,777,440,000** ni

Fedha za Ndani na **Sh. 40,000,000,000** ni Fedha za Nje.

Mheshimiwa Spika, Fedha zilizotengwa zilikusudiwa kutekeleza Miradi ifuatayo: -

- a) **Mradi Na. 4283** - Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano
- b) **Mradi Na. 4280** - Tanzania ya Kidijitali
- c) **Mradi Na. 4234** - Anwani za Makazi na Postikodi
- d) **Mradi Na. 6226** - Kuendeleza Ubunifu na Utengenezaji wa Vifaa vya TEHAMA
- e) **Mradi Na. 6567** - Habari kwa Umma
- f) **Mradi Na. 4279** - Upanuzi wa Usikivu wa Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC)
- g) **Mradi Na. 6505** - Kufunga Mtambo Mpya wa Kisasa wa Uchapaji

Mheshimiwa Spika, kwa kuzingatia masharti ya Kanuni ya 117 (1) ya Kanuni za Kudumu za Bunge, Kamati ilitembelea na kukagua utekelezaji wa baadhi ya miradi ya maendeleo ambayo ilitengewa fedha katika Mwaka wa Fedha 2022/2023. Lengo la ziara hiyo lilikuwa ni kutathimini utekelezaji wa miradi husika na kutoa ushauri mahususi kwa Serikali ili kuongeza ufanisi wa utekelezaji wake.

Mheshimiwa Spika, kama ilivyoainishwa awali, wastani wa mapokezi ya Fedha za Miradi ya Maendeleo ulikuwa chini ya matarajio kwa kuwa

hadi kufikia Februari, 2023 ni **asilimia 30.15** ya fedha ilikuwa imepokelewa kutekeleza miradi husika. Hata hivyo, Kamati imebaini kwamba kati ya miradi hiyo, baadhi yake ilipokea fedha kwa wakati na kuvuka matarajio wakati miradi mingine ilipokea fedha pungufu.

Mheshimiwa Spika, Mradi Na. 6505 - Kufunga Mtambo Mpya wa Kisasa wa Uchapaji unaotekelawa na Kampuni ya Magazeti ya Serikali (TSN) ulipokea **asilimia 132** ya makisio hadi kufikia Februari, 2023. Kamati ilipata fursa ya kutembelea mradi huo na kujionea utekelezaji wake ambapo TSN ilikuwa tayari imenunua mitambo ya uchapaji. Kamati inaipongeza Serikali kwa utekelezaji wa mradi huo ambao utaisaidia TSN kuongeza ufanisi wa kuijendesha na kuendana na mbadiliko ya teknolojia katika soko.

Aidha, Kamati imebaini kwamba **Mradi Na. 6567** - Habari kwa Umma ulikuwa umepokea **asilimia 92** ya makadirio na hivyo kuwezesha Wizara kuimarisha kitengo cha habari kwa umma.

Mheshimiwa Spika, kwa upande mwengine, Kamati imebaini kwamba, miradi mingine inayotekelawa na Wizara ilikuwa imepokea fedha pungufu ambapo, kwa wastani, hadi kufikia Februari, 2023 miradi hiyo

ilikuwa imepokea chini ya **asilimia 35** ya matarajio kama ifuatavyo: -

- a) **Mradi Na. 4283** - Ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano ulipokea **asilimia 25**
- b) **Mradi Na. 4280** - Tanzania ya Kidijitali ulipokea **asilimia 26**
- c) **Mradi Na. 4234** - Anwani za Makazi na Postikodi ulipokea **asilimia 30**
- d) **Mradi Na. 6226** - Kuendeleza Ubunifu na Utengenezaji wa Vifaa vyta TEHAMA ulipokea **asilimia 15**
- e) **Mradi Na. 4279** - Upanuzi wa Usikivu wa Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC) ulipokea **asilimia 30**

Mheshimiwa Spika, hali ya mapokezi hafifu ya fedha iliyotengwa, inaweza kuathiri utekelezaji wa miradi na kufifisha manufaa yaliyotarajiwa. Mathalani, wananchi hasa wa pembezoni mwa nchi (mipakani), bado wanapata changamoto ya kupata habari kwa sababu ya kutokuwa na usikivu wa masafa ya Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC). Aidha, kwa Mradi wa Mkongo wa Taifa kutopokea fedha za kutosha, kunafifisha juhudii za kuhakikisha kwamba kunakuwepo na mawasiliano ya kutosha nchi nzima.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaishauri Serikali, kuhakikisha kwamba inatoa fedha kwa ukamilifu, usawa na kwa wakati ili kuchochaea utekelezaji wa

miradi yote kwa kuzingatia mahitaji ya wanachi na vipaumbele vya taifa.

Mheshimiwa Spika, kwa muhtasari, naomba sasa nitoe maelezo kuhusu taarifa za baadhi ya miradi iliyofanyiwa uchambuzi na Kamati:-

a) **Mradi Na. 4283 - Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano**

Mheshimiwa Spika, Kamati ilitaarifiwa kwamba, hadi kufikia Februari, 2023 ujenzi wa Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano ulikuwa umefikia kilometa 1663 sawa na **asilimia 37** ya lengo. Kazi nyingine iliyofanyika ni pamoja na kununua mitambo 26 kwa ajili ya vituo vya kutolea huduma sawa na asilimia 23 ya lengo, na kukamilisha upembuzi yakinifu, kwenye vijiji 2116 visivyokuwa na mawasiliano. Aidha, ujenzi wa Mkongo wa Taifa umefanyika kuunganisha Tanzania na Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo kuititia ziwa Tanganyika Kwa kilomita 60.

Mheshimiwa Spika, pamoja na utekelezaji huo, Kamati imebaini kuwepo kwa changamoto mbalimbali za utekelezaji wa miradi kama ifuatavyo: -

- i) Kasi ndogo ya ujenzi wa Mkongo wa Taifa ikilinganishwa na lengo kwa mwaka wa fedha 2022/2023. Hata hivyo, hatua za Wizara

kuingia mkataba wa maelewano na shirika la umeme Tanzania kwa ajili ya kufanya kazi pamoja, zinaweza kuongeza ufanisi.

- ii) Upatikanaji wa fedha za utekelezaji wa mradi hadi mwezi Februari, 2023 haukuwa wa kuridhisha. Kiasi cha fedha kilichopatikana ni **asilimia 26.5** ya bajeti iliyoidhinishwa na Bunge kwa kipindi cha robo tatu ya muda wa utekelezaji;
- iii) TTCL kutokuwa na mamlaka ya kuumiliki Mkongo wa Taifa kutokana na Wizara ya Habari Mawasiliano na Teknolojia ya Habari kuendelea kuumiliki moja kwa moja, jambo linalosababisha mkanganyiko wa kiutendaji; na
- iv) Sheria ya manunuzi haitoi fursa kwa TTCL kununua vifaa vya mawasiliano vilivyotumika kutoka kampuni nyingine.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaendelea kuishauri Serikali kukamilisha utaratibu wa kumilikisha Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano kwa TTCL na kuboresha sheria za manunuzi.

b) Mradi Na. 4279 - Upanuzi wa Usikivu wa Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC)

Mheshimiwa Spika, Mradi huu ultengewa jumla ya **Sh. 13,136,500,000** kwa mwaka 2022/23, Kamati ilijulishwa kuwa, hadi kufikia tarehe 28 Februari 2023 Wizara ilipokea **Sh. 3,952,529, 729.09** sawa na **asilimia 30** ya lengo. Shughuli zilizotekelizwa ni pamoja na upanuzi wa usikivu kwenye wilaya ya Mlele na Mbinga pamoja na ujenzi wa minara katika maeneo mbalimbali nchini ikiwemo Pemba na Unguja.

Mheshimiwa Spika, Kamati ilibaini changamoto mbalimbali katika utekelezaji wa mradi huu zikiwemo: -

- i) Usikivu hafifu wa redio za TBC hasa maeneo ya mipakani mwa nchi.
- ii) Ukosefu wa chanzo mahususi cha fedha kwa TBC kwa ajili ya uendeshaji na kugharamia miradi.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaishauri Serikali kufanya tathmini kuhusu namna bora ambayo itaisaidia TBC kuwa na vyanzo vya uhakika vya mapato ili kuiwezesha kuijendesha na kutekeleza kikamilifu miradi ya maendeleo hususani inayohusu usikivu wa masafa ya TBC nchi nzima.

2.3.4 Makusanyo ya Maduhuli

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2022/2023, iliidhinishiwa kukusanya **Sh. 150,700,000,000** wakati taasisi zilizo chini ya Wizara zilikadiriwa kukusanya **Sh. 463,455,215,184.65**. Fedha hizo zilitarajiwa kutoka katika vyanzo mbalimbali ikiwemo ada na tozo, mauzo ya picha za viongozi, mauzo ya masafa, na huduma mbalimbali ikiwemo huduma za Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2023, Wizara ilikusanya **Sh. 21,803,399,822.60** sawa na **asilimia 14.46% ya lengo** wakati taasisi zilizo chini ya Wizara zilikusanya jumla ya Sh. ya **Sh. 514,772,233,347.65** sawa na **asilimia 111.07** ya lengo.

Mheshimiwa Spika, kwa wastani, hali ya makusanyo ya Wizara na Taasisi zilizo chini yake inaridhisha kuwa hadi kufikia Februari, 2023, ambapo ni robo ya tatu ya mwaka wa bajeti, makusanyo yalikuwa **asilimia 94.3**. Pamoja na hali hiyo, Kamati imebaini masuala kadhaa kuhusu mwenendo wa makusanyo ambapo baadhi ya taasisi zimefanya vizuri katika ukusanyaji na kuvuka malengo wakati taasisi nyingine hazikufikia malengo.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Februari, 2023, TCRA ilikuwa imekusanya **Sh. Bilioni 352.739** ambayo ni sawa na **asilimia 226** ya lengo. Kamati imebaini kwamba, katika kipindi cha Julai 2022 hadi Februari 2023, TCRA iliuza masafa kwa njia ya mnada ambapo kiasi cha **Sh. Bilioni 221** kilipatikana ukilinganisha na **Sh. Bilioni 51** iliyopangwa kukusanywa katika chanzo hicho.

Mheshimiwa Spika, taasisi nyingine zilizokusanya maduhuli kwa kiwango cha kuridhisha ni UCSAF, TCRA-CCC, TTCL na TSN kama ambavyo imeainishwa katika **Kielelezo Na. 2**. Kamati inazipongeza taasisi hizo kwa makusanyo hayo na inaendelea kuishauri Serikali kuboresha mifumo ya makusanyo na ufuatiliaji ili kuongeza mapato ya Serikali.

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kwamba, Wizara ilijiwekea malengo ya kukusanya **Sh. Bilioni 150.7** ambapo hadi kufikia Februari, 2023 ilifanikiwa kukusanya **Sh. Bilioni 21** tu. Kwa malengo ambayo Wizara ilijiwekea, ilitarajija kwamba, mauzo ya Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano pekee ungeweza kuipatia Wizara mapato ta takribani **Sh. Bilioni 99.5**. Hata hivyo, kiasi cha fedha kilichokusanywa kufikia Februari, 2023 ni **Sh. Bilioni 10.7** tu. Kamati ilitaarifiwa kwamba, moja kati ya sababu za kutofikiwa kwa malengo hayo ni uwezo mdogo (capacity) wa

Mkongo wa Taifa wa Mawasiliano ambapo Wizara imeshindwa kuuza na hivyo kui lazimu Serikali kuchukua hatua za kuongeza uwezo wake.

Mheshimiwa Spika, sababu nyingine ya kutofikiwa kwa malengo ya makusanyo ni kuwepo kwa makisio yasiyo na uhalisia, hivyo basi Serikali itathimini uwezo wa kila taasisi na kuweka makisio ya makusanyo kulingana na uwezo wa taasisi kukusanya.

Mheshimiwa Spika, taasisi nyingine ambazo hazikuwa na makusanyo ya kuridhisha kufikia Februari, 2023 ni TBC, ICTC, na Shirika la Posta.

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kwamba, changamoto ya makusanyo hafifu inatokana na taasisi hizo kutokuwa na mifumo thabiti ya kukusanya maduhuli na kuwepo kwa malengo yasiyo na uhalisia kulingana na uwezo wa taasisi hizo kukusanya. Kamati inaishauri Serikali kufanya tathmini ya uwezo wa kila taasisi katika ukusanyaji wa mapato ili kuwa na malengo yanayoakisi uwezo wa taasisi.

2.3.5 Utekelezaji wa Maoni na Ushauri wa Kamati

Mheshimiwa Spika, wakati Bunge lako lilipopitisha Bajeti ya **Fungu 68** kwa Mwaka wa Fedha 2022/2023, Kamati ilitoa maoni na ushauri katika maeneo mbalimbali ili kuboresha utekelezaji wa Bajeti ya

Wizara hiyo. Naomba kulitaarifu Bunge lako tukufu kwamba, kwa sehemu kubwa Serikali imezingatia maoni na ushauri wa Kamati isipokuwa kwa maeneo machache ambayo hayajatekelezwa kwa ukamilifu.

Mheshimiwa Spika, moja kati ya maoni na ushauri yaliyoteklezwa kwa kiwango cha kuridhisha, ni Serikali kutenga fedha zaidi kwa ajili ya Mfuko wa UCSAF pamoja na kuisimamia Shirika ya Mawasiliano (TTCL) kukamilisha miradi ya ujenzi wa minara ikiwa ni pamoja na kuwasimamia kwa karibu Watoa Huduma Wengine.

Mheshimiwa Spika, napenda kulitaarifu Bunge lako tukufu kwamba, Serikali imeendelea kuisaidia UCSAF katika kutafuta pesa kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya mawasiliano vijiji. Katika mwaka huu wa 2022/2023, Serikali imetenga jumla ya Dola za Marekani milioni 30 kupitia fedha za mradi wa Tanzania ya Kidigitali ambazo ni mkopo kutoka Benki ya Dunia ili kutekeleza miradi ya kufikisha huduma za mawasiliano vijiji. Fedha hizo zitawezesha ujenzi wa minara katika maeneo 763 na sehemu nyingine ya fedha hizo zitatumika kuongeza nguvu ya minara 488.

Mheshimiwa Spika, hata hivyo, kuna baadhi ya maoni na ushauri wa Kamati ambayo hayajatekelezwa kikamilifu. Kamati ilishauri Serikali kukabidhi uendeshaji wa Mkongo wa Taifa

Mawasiliano kwa TTCL. Hata hivyo, Kamati ilitaarifiwa kwamba mchakato wa suala hilo unaendelea.

2.3.6 Utekelezaji wa Majukumu ya Wizara na Taasisi zake kwa Mwaka 2022/2023

Mheshimiwa Spika, Kamati ilipata fursa ya kufanya uchambuzi wa majukumu yaliyotekelawa na Wizara na taasisi zake. Baadhi ya majukumu yaliyotekelawa ni kama ifuatavyo: -

a) **Shirika la Posta (TPC)**

Mheshimiwa Spika, Shirika limeboresha miundombinu ya mtandao wa eneo mahususi (LAN) katika ofisi kuu za Posta 12 ikiwemo Dar es Salaam, Mwanza, Dodoma na maeneo mengine. Aidha, Shirika limefanikiwa kupata mradi wenyewe thamani ya dola za marekani 120,000 kwa ajili ya kutengeneza mfumo wa utumiaji na upokeaji fedha kwa njia ya kielectroniki

Mheshimiwa Spika, Shirika la Posta linakabiliwa na changamoto kubwa kama zifuatazo: -

- i) Shirika kutokuwa na mtaji wa kutosha;
- ii) Shirika kuelemewa na deni la Sh. Bilioni **26.8** kutokana na kushindwa kuwasilisha kodi, riba mbalimbali kwa wakati (PAYE, SLD na VAT) kati ya 2007 na 2016; na

iii) Taasisi za serikali kutolipa fedha wanazodaiwa na shirika.

b) **TCRA**

Mheshimiwa Spika, Kamati ilitembelea TCRA ili kupokea taarifa ya utekelezaji wa masuala mbalimbali. Moja kati ya shughuli zilizofanyiwa ukaguzi na Kamati ni utendaji wa Mfumo wa Kusimamia Mawasiliano (TTMS). Mfumo huu unawezesha kufuatilia kwa karibu watoa huduma pamoja na kupata takwimu mbalimbali za mawasiliano. TCRA imeendelea kusimamia uendeshaji wa mtambo ambao unawezesha yafuatayo: -

- i) Kubaini simu za ulaghai
- ii) Kanzidata ya namba tambulishi
- iii) Usajili wa namba za simu
- iv) Usimamizi wa simu za ndani na Kimataifa
- v) Usimamizi wa miamala ya fedha
- vi) Ufuatiliaji wa miamala ya watoa huduma za malipo
- vii) Kuhakiki mapato yatokanayo na huduma za mawasiliano ya simu

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kwamba TCRA inakabiliwa na changamoto zifuatazo: -

- i) Changamoto za usalama wa mtandaoni na uhalifu wa mtandaoni kuongezeka; na
- ii) Kutokuwepo kwa bodi ya wakurugenzi ya TCRA;
- iii) Kutokuwepo na uelewa wa matumizi sahihi ya vifurushi na data katika jamii;
- iv) Changamoto ya ubora wa huduma katika mawasiliano; na
- v) Kupanda kwa gharama za mawasiliano (data na vifurushi).

2.4 Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024

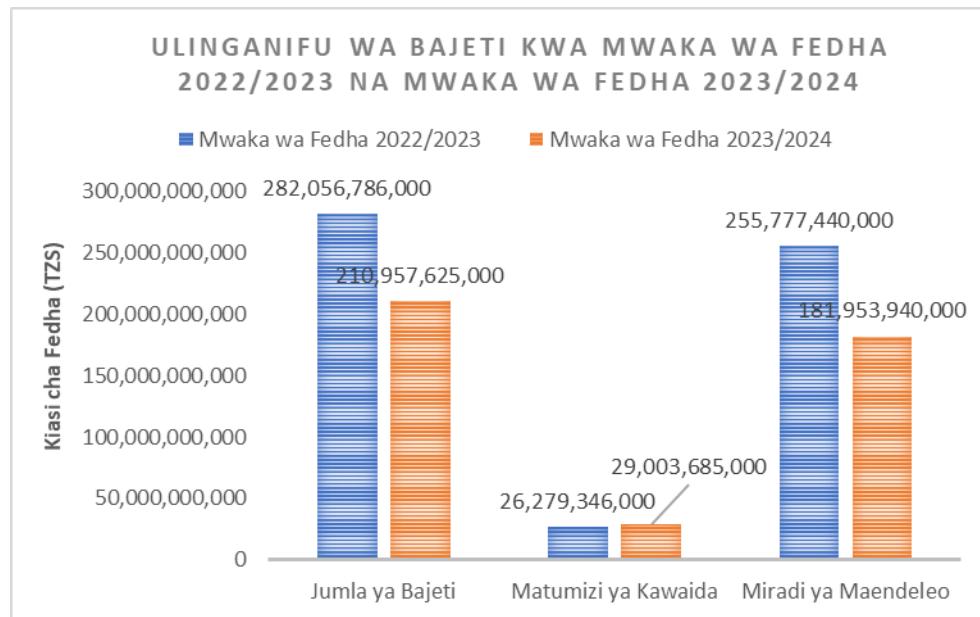
2.4.1 Muundo wa Bajeti

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/2024, **Fungu 68** – Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Sh. 210,957,625,000** ambapo kati ya fedha hizo, **Sh. 29,003,685,000** ni kwa ajili ya Matumizi ya Kawaida na **Sh. 181,953,940,000** ni kwa ajili ya Miradi ya Maendeleo.

Mheshimiwa Spika, kwa kuzingatia masharti ya Kanuni ya 117 (2), Kamati ilifanya uchambuzi wake kwa kulinganisha Makadirio ya Matumizi ya Wizara kwa Mwaka wa Fedha 2022/2023 na Mwaka wa

Feha 2023/2024. Kielelezo Na. 4 kinabainisha tofauti ya makadirio hayo.

Kielelezo Na. 4



Mheshimiwa Spika, Bajeti ya Wizara imepungua kwa **asilimia 25.27** kutoka **Sh. Bilioni 282** iliyotengwa katika Mwaka wa Fedha 2022/2023 hadi kufikia **Sh. Bilioni 210** kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024. Fedha ya Matumizi ya Kawaida imeongezeka kwa **asilimia 10.4**, fedha iliyotengwa kwa utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo imepungua kwa **asilimia 28.9**.

Mheshimiwa Spika, Kamati inaipongeza Serikali kwa kuongeza fedha za Matumizi ya Kawaida kwa kuwa hatua hii itaongeza motisha kwa Watumishi kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi zaidi. Hata hivyo, Kamati haijariidhishwa na kupungua kwa fedha za utekelezaji wa miradi ya maendeleo.

2.4.2 Malengo ya Makusanyo ya Maduhuli

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/204, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari pamoja na taasisi zake inaomba kuidhinishiwa kukusanya **Sh. 770,161,665,188.62**. Kiwango hiki ni ongezeko la **asilimia 35.35** ukilinganisha na **Sh. 569,004,647,064** iliyopangwa kukusanywa katika Mwaka wa Fedha 2022/2023. **Kielelezo Na. 5** kinaonyesha mchanganuo wa makadirio ya makusanyo ya maduhuli hayo.

Kielelezo Na. 5

TAASISI	MAKADIRIO YA MAKUSANYO KWA MWAKA 2022/2023 (TZS)	MAKADIRIO YA MAKUSANYO KWA MWAKA 2023/2024 (TZS)	TOFAUTI KWA ASILIMIA (+/-)
WIZARA	150,700,000,000	150,700,000,000	0%
TCRA	155,897,258,292	221,167,037,333.62	+42.2%
TCRA - CCC	710,000,000	710,000,000	0%
TTCL	145,391,356,216	240,000,000,000	+65%
POSTA	43,761,234,400	39,476,613,000	-9.79%
UCSAF	34,760,583,156	35,102,688,605	+0.98%
ICTC	5,468,105,000	5,284,725,000	-3.4%
TBC	15,809,165,000	46,860,319,000	+196%
TSN	16,506,945,000	30,860,282,250	+87
JUMLA	569,004,647,064	770,161,665,188.62	+35.35%

Mheshimiwa Spika, Kamati inaipongeza Serikali kwa kuongeza makadirio ya makusanyo kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024. Kipekee, Kamati inazipongeza taasisi chini ya Wizara ambazo zimeongeza wigo wa

makadirio ya makusanyo. Hatua hii itaongeza pato la Serikali na kuchochea uchumi.

Mheshimiwa Spika, kwa zile taasisi ambazo katika Mwaka wa Fedha 2022/2023 hazikutimiza malengo ya makusanyo kwa kuzingatia uchambuzi uliofanywa katika **Kielelezo Na. 2**, Kamati inazishauri taasisi hizo kuhakikisha kwamba wanajiwekea mikakati madhubuti ya makusanyo ili kuiwezesha Serikali kutimiza malengo yake katika Mwaka wa Fedha 2023/2024.

2.4.3 Matumizi ya Kawaida

Mheshimiwa Spika, kwa ujumla Bajeti ya Matumizi ya Kawaida kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024 imeongezeka kwa wastani wa **asilimia 10.36** ukilinganisha na Bajeti hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2022/2023. Ongezeko hilo linatokana na kuongezeka kwa fedha za Matumizi Mengineyo (O.C.) kutoka **Sh. 9,030,029,000** hadi **Sh. 10,481,530,000**.

Mheshimiwa Spika, Kamati inapongeza Serikali kwa kuongeza fedha za Matumizi Mengineyo (O.C.) kwa kuwa ongezeko hilo litasaidia masuala ya uratibu wa shughuli zinazosimamiwa na Wizara.

2.4.4 Mpango wa Maendeleo

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2023/204, Wizara inaomba kuidhinishiwa jumla ya **Sh. 181,953,940,000** kwa ajili ya utekelezaji wa miradi ya maendeleo ambayo ni pungufu kwa **asilimia 28.9** ukilinganisha na Bajeti iliyotengwa kwa Mwaka wa Fedha 2022/2023 kama ambavyo imeainishwa katika **Kielelezo Na. 3.** Kati ya Fedha hizo, **Sh. 146,777,440,000** ni Fedha za Ndani, na **Sh. 35,176,500,000** ni Fedha za Nje.

Mheshimiwa Spika, Kamati imebaini kwamba, **Sh. Bilioni 35** zilizotengwa kwa Fedha za Nje ni kwa ajili ya kutekeleza **Mradi Na. 4280** wa Tanzania ya Kidijitali ikiwa ni pungufu kwa **asilimia 10.94** ukilinganisha na **Sh. Bilioni 39.3** iliyotengwa kutekeleza Mradi huo katika Mwaka wa Fedha 2022/2023. Fedha hizo ni mkopo kutoka Benki ya Dunia.

Mheshimiwa Spika, kwa kuwa sehemu ya Dira ya Wizara ni kuwa na jamii iliyowezeshwa kidijitali kwa maendeleo ya kiuchumi na kijamii, Kamati inaishauri Serikali kuweka mikakati ya kutenga fedha zitokanazo na makusanyo ya ndani ili kutekeleza mradi huo na hatimaye kufikia malengo hayo.

SEHEMU YA TATU

3.0 MAONI NA USHAURI

3.1 Maoni na Ushauri wa Jumla

Mheshimiwa Spika, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari ina mchango mkubwa katika maendeleo ya Taifa na ukuaji wa uchumi. Kwa msingi huo, Kamati ina maoni na ushauri wa jumla kwa Serikali kama ifuatavyo: -

- a) Kamati imebaini kwamba, katika Mwaka wa Fedha 2022/2023 Bajeti ya Matumizi ya Kawaida hususani Matumizi Mengineyo (O.C) yameongezeka. Kamati inashauri Serikali kuhakikisha kwamba fedha zilizotengwa na Bunge zinafika kwa wakati ili kuwezesha Wizara na taasisi zake kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi. Aidha, Kamati inashauri Wizara na taasisi hizo kuwa wabunifu wa namna bora ya utekelezaji wa majukumu yao ili fedha za Matumizi Mengineyo (O.C) zinazofika zinatumika kwa weledi.

- b) Serikali itumie fedha za mafunzo na matumizi mengineyo kuwapatia watumishi mafunzo ya ndani na nje ya nchi ili kuwawezesha kutekeleza majukumu kwa ufanisi zaidi.

3.2 Maoni na Ushauri Mahususi

Mamlaka ya Mawasiliano Tanzania (TCRA)

- a) Tatizo la utapeli kwenye mitandao ya simu za mkononi bado ni kubwa litafutiwe ufumbuzi wa kudumu sambamba na kuzuia jumbe fupi zinazotumwa bila idhini au matakwa ya mteja;
- b) Wizara ishirikiane na makampuni ya mitandao ya simu pamoja na Jeshi la Polisi ili kumaliza tatizo la utapeli wa kmtandao ikiwamo kufungia namba za matapeli. Aidha, Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari ishirikiane na vyombo vyatoka ili kubaini na kuhakikisha kwamba wahalifu wa makosa ya mitandao wanashitakiwa;
- c) TCRA itoe elimu kwa umma juu ya matumizi sahihi ya data na vifurushi ili kuondoa malalamiko ya watumiaji wa huduma hiyo;
- d) Serikali ipunguze gharama za mawasiliano pia TCRA ihakiki ubora wa mawasiliano yanayotolewa na watoa huduma ili kujua kama yanakidhi sifa na viwango vinavyotakiwa.

Shirika la Mawasiliano Tanzania (TTCL)

- a) Serikali ibebe madeni inayodaiwa Shirila la Mawasiliano Tanzania ili kuweka sawa mizania ya hesabu zake ili kuiwezesha kupata mikopo katika taasisi za fedha;
- b) TTCL waongeze ufanisi katika utekelezaji wa miradi wanayopewa ili ikamilike kwa wakati, mfano ujenzi wa minara;
- c) Serikali isimamie TTCL ili iweze kulipwa madeni wanayodai Taasisi za Serikali;
- d) Miundombinu ya TTCL itumiwe pia na TBC ili kuboresha ufanisi wa usikivu wa redio na runinga;
- e) Serikali iharakishe mchakato wa kuikabidhi TTCL usimamizi na uendeshaji wa Mkongo wa Mawasiliano wa Taifa ili uweze kujientesha kibashara;
- f) Elimu itolewe kwa wananchi kuhusu utunzaji wa miundombinu kando ya barabara; na
- g) Sheria ya manunuzi irekebishwe kwani inazuia TTCL kununua vifaa vya mawasiliano viliviyotumika toka kampuni nyingine; na

- h) Serikali iangalie upya tozo ya upitishaji wa Mkongo wa Taifa pembedi mwa barabara hususani TANROADS.

Shirika la Posta (TPC)

- a) Serikali iisaidie Posta kupata mtaji;
- b) Serikali ifute deni kwa Posta na ili kuweka sawa mizania ya hesabu zake;
- c) Serikali isaidie shirika ili liweze kulipwa madeni yake kutoka taasisi za Serikali;
- d) Serikali kwa kushirikisha wadau muhimu ifanye tathmini ili kuona iwapo inafaa kwa Shirika la Posta kupata kamisheni kutokana na usafirishaji wa mizigo na vipeto unaofanywa na kampuni binafsi nchini.

Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC)

- a) Serikali iisaidie TBC ipate fedha za kutosha ili iweze kuijiendesha kibiashara sambamba na kuboresha usikivu hasa maeneo ya mipakani na kuboresha miundombinu iliyochakaa;
- b) TBC ifanye maboresho ya miundombinu ya hifadhi za hotuba za viongozi ili iwe ya kidijitali na kuwekwa katika

majukwaa mbalimbali na mitandao ya kijamii (Mf. YouTube);

- c) Serikali iboreshe posho na stahiki kwa watumishi wa TBC na walipwe kwa wakati ili watekeleze majukumu yao kwa ufanisi zaidi;
- d) Serikali iwezeshe TBC kupata mgao wa fedha kutoka kwa wadau wa Safari Channel ili waweze kufanya maboresho ya vipindi na kuchochea utalii.
- e) Serikali iongeze uwezo wa fedha kwa UCSAF ili iweze kuisaidia TBC kuongeza usikivu maeneo ya mipakani.

Kampuni ya Magazeti ya Serikali Tanzania (TSN)

- a) Serikali iisaidie TSN ili waweze kulipwa madeni wanayozidai Taasisi za Serikali;
- b) Kutokana na ununuzi wa mitambo inayoendelea kufanyika katika kampuni ya TSN, Serikali iendelee kuisimamia TSN ili waweze kujiedesha kibashara; na
- c) Kamati inazishauri Taasisi za Serikali kutumia TSN katika huduma za machapisho, majarida na makala.

SEHEMU YA NNE

4.0 HITIMISHO

4.1 Maelezo ya Hitimisho

Mheshimiwa Spika, Sekta ya Habari na Mawasiliano ni muhimu katika ukuaji wa uchumi wa nchi kwani sekta hii huwezesha sekta nyingine zote kuweza kufikia malengo. Uwekezaji katika sekta ya mawasiliano ni chachu kubwa ya maendeleo ya uchumi na kijamii kama ilivyo katika uwekezaji wa huduma nyingine. Hivyo ni muhimu Serikali kuhakikisha sekta hii inastawi na inachangia kwa kiwango kikubwa zaidi maendeleo ya uchumi wa nchi kama inavyoeleza katika ilani ya Chama cha Mapinduzi kwa ajili ya Uchaguzi Mkuu wa Mwaka 2020 Ibara ya 61.

4.2 Shukrani

Mheshimiwa Spika, napenda kukushukuru wewe binafsi kwa kuongoza vema Bunge hili ukisaidiiwa na Naibu Spika na Wenyeviti wa Bunge, na kwa namna ambavyo umekuwa ukitoa ushirikiano wa kutosha uliofanikisha utekelezaji bora wa majukumu ya Kamati.

Aidha, nitumie fursa hii kuwashukuru sana Wajumbe wa Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu ambao maoni, ushauri na ushirikiano wao umewezesha Kamati kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi na hatimaye kukamilika kwa taarifa hii. Kwa umuhimu wao katika

utekelezaji wa majukumu ya Kamati naomba niwatambue kama ifuatavyo: -

1.	Mhe. Moshi Selemani Kakoso, Mb.	Mwenyekiti
2.	Mhe. Anne Kilango Malecela, Mb.	Makamu
3.	Mhe. Abdallah Jafari Chaurembo, Mb.	Mjumbe
4.	Mhe. Abubakar Damian Asenga, Mb.	Mjumbe
5.	Mhe. Ahmed Mabkhut Shabiby, Mb	Mjumbe
6.	Mhe. Ally Anyigulile Mlaghila Jumbe, Mb.	Mjumbe
7.	Mhe. Amina Ali Mzee, Mb.	Mjumbe
8.	Mhe. Angelina Malembeka, Mb.	Mjumbe
9.	Mhe. Capt. Abbas Ali Hassan Mwinyi, Mb.	Mjumbe
10.	Mhe. Eng. Mwanaisha Ng'anzi Ulenge, Mb.	Mjumbe
11.	Mhe. Fredrick Edward Lowassa, Mb.	Mjumbe
12.	Mhe. Ghati Zephania Chomete, Mb.	Mjumbe
13.	Mhe. Innocent Edward Kalogeris, Mb.	Mjumbe
14.	Mhe. Livingstone Lusinde, Mb.	Mjumbe
15.	Mhe. Mbarouk Juma Khatib, Mb.	Mjumbe
16.	Mhe. Miraji Jumanne Mtaturu, Mb.	Mjumbe
17.	Mhe. Mohamed Maulid Ali, Mb.	Mjumbe
18.	Mhe. Mwatum Dau Haji, Mb.	Mjumbe
19.	Mhe. Rose Vicent Busiga, Mb.	Mjumbe
20.	Mhe. Santiel Eric Kirumba, Mb.	Mjumbe
21.	Mhe. Stella Simon Fiyao, Mb.	Mjumbe
22.	Mhe. Sylvia Francis Sigula, Mb.	Mjumbe

Mheshimiwa Spika, kwa niaba ya Wajumbe wa Kamati naomba nitumie fursa hii kumshukuru Mhe. Nape Moses Nnauye, Mb. - Waziri wa Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari, akisaidiwa na Mhe. Eng. Andrea Mathew Kundo, Mb. – Naibu Waziri wa Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari kwa ushirikiano ambao wameipatia Kamati katika kipindi chote cha uchambuzi wa bajeti.

Aidha, nawashukuru watendaji wote wa Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari, pamoja na taasisi zake wakiongozwa na Katibu Mkuu Ndg. Mohammed Khamis Abdullah, na Naibu Katibu Mkuu Ndg. Selestine Gervas Kakele kwa kuendelea kutoa ushirikiano kwa Kamati kila mara walipohitajika kufanya hivyo.

Mheshimiwa Spika, mwisho lakini sio kwa umuhimu, napenda kumshukuru Katibu wa Bunge Ndg. Nenelwa Mwihambi, **ndc** kwa kuratibu vema shughuli za Kamati na Shughuli za Bunge. Aidha, nawashukuru Kaimu Mkurugenzi wa Idara ya Kamati za Bunge Ndg. Michael Chikokoto, **ndc**, Mkurugenzi Msaidizi Ndg. Gerald Magili na Makatibu wa Kamati hii Ndg. Yona Kirumbi na Ndg. Janeth Malangu wakisaidiwa na Ndg. Kokuwaisa Gondo kwa kuratibu Shughuli za Kamati hadi kukamilika kwa taarifa hii.

4.3 Msimamo wa Kamati Kuhusu Hoja

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, sasa naliomba Bunge likubali kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Habari, Mawasiliano na Teknolojia ya Habari kwa Mwaka wa Fedha 2023/2024 kama yalivyowasilishwa na mtoa hoja.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha na ninaunga mkono hoja.

SIGNED

Moshi Selemani Kakoso, Mb.

MWENYEKITI

Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Miundombinu

19 Mei, 2023